

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**D. Henrici || Svsonis Viri Sanctita-||te, Ervditione Et
Mi-||racvlis Clari, Opera**

Seuse, Heinrich

Coloniae, 1615

Vt anima sub cruce intimam cordis compunctionem, & peccatorum
remiſſionem obtineat. Capvt V.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38029

*Vt anima sub cruce inimam cordis compunctionem,
& peccatorum remissionem ob-
tineat.*

CAPVT V.

MIN. Agè nunc anima mea totam te col-
lige & reuoca ab omnibus rebus exter-
nis in tranquillam interioris hominis
silentium, quò totis prorumpas viribus, ex-
currasquè & euageris in vastissimam immensi
doloris cordis solitudinem, in præcellas eius
quam incidisti miseriæ & calamitatis rupes, ac
stribundo mœstiq; pectore tantos edas clamo-
res, vt ultra valles & montes per sublimem
aerem in ipsum vsque calum coram toto cæle-
stis palatij exercitu penetrare, atque id genus
vitaris lamentationibus: O vos vitales ac cæ-
lestes caprez, ceruiquè camporum illustriuna
quis mihi tribuat, vt flagrantissima redun-
dantis cordis mei flamma, feruentessquè lamē-
tabilium lachrymarum mearum vnde vos ex-
citant permoueantq;, vt vna mecum ploretis
immensos cordis mei licet occultos dolores,
quibus conficior excruciorq;? Heu me infeli-
cem, Pater ille cælestis piæ cunctis rebus cor-
poreis me exornatam sibi in charissimã spon-
sam adoptârat. At ego ab illo procul aufugi.
Heu me, Patrem illum meum perdididi, vnicũ &
præ omnibus electũ perdididi amatorẽ meũ. Hei
mihi, hei mihi, heu me miserã, quid feci? quid
perdididi? Merpsã pro dolor & rãcã cælestis patrie
frequentiã amisit. Quicquid gaudio & exultatio-
ne aficere possit, me planè destituit deseruitq;,
& iam

Anima piæ
pia lamen-
tatio.

& iã nuda relicta sum. Enimuerò fallaciosi amatores mei, nõ nisi impostores fuere. O crudeles illos carnifices. Heu me fallaciter ac miserandũ in modum dereliquerũt, direptis & distractis bonis omnibus, quibus vnicus ille amator meus me ornauerat. Eheu omni me honore, gaudio, consolatione penitũs dispoliarunt. Quid enim possit mihi vnquam esse solatio, aut quò me verram, quam totus reliquit Mundus, siquidem & ego reliqui meĩ amantissimum, Dominum meum? Hei mihi, hei mihi, eò calamitatis me quandoq; recidisse. O infelicem horam illam, qua id mihi accidit. O quot vsquam estis rosæ rubentes, & lilia candentia, respicite me bulbum agrestem, respicite me senticosum fruticem, simulq; animaduertite, quàm cito flaccescant, arescant & pereant flores, quos Mundus hic carpit. Equidem posthac semper necesse est viuens moriar, virens arescam, iuuenis consenescam, sana languescam. Et tamen Deus benignissime, nullius momenti est, quicquid patiar, si cum illo solo conferatur, & paternos oculos tuos offendi. Id enim mihi omninò tartarus quidam est, & crux omni dolore intolerabilior. Hei mihi, quòd tam benignè abs te præuenta, tam suauius admonita, tam placidè & amicabiliter inuitata & tracta: tamè hæc omnia penitus neglexi & obliuioni tradidi. O mors, ò duritia cordis humani, talia te posse perpeti. O saxum, & plus quam adamantinum cor meum, cur non præ dolore crepas & scinderis? Antehac dicebar sponsa charissima regis æterni. Atqui vè vè miseræ mihi, iam nec ancillæ vltimæ nomen mereor. Oculos meos præ

præ nimio pudore nunquam attollere ausa ero. Os meum perpetuo obmutescat coram illo necesse est & in prosperis & aduersis rebus. Eheu, quàm mihi angusta est totius orbis amplitudo. O Deus meus, quâquam me vellem alicubi in vasto positam nemore, vbi nec videri possem, nec audiri, donec pro cordis desiderio ad satietatem vsque lachrymas fudissem, quod simul etiam cor meum anxium & prægrauatū non nihil releuarem. Nam nulla mihi alia superest consolatio. Eheu peccatum, peccatum, quod me adduxisti? O Munde fallacissime, væ seruientibus tibi. Iam capio præmium tuum, recipio stipendium tuum, hoc videlicet, quod & mihi ipsi & toti Mundo oneri sum, semperq̄ ero. O præclaras ac opulentas illas DEVS optimè Reginas, ô animas locupletes, quas aliena pericula cautas reddidère, quæ primam innocentiam seruârunt. Nesciunt profectò felicitatem suam. Nescit pura & inuiolata conscientia, nescit cor liberum & à vitijs immune, quàm malè sit cordi peccatis prægrauato. Heu me calamitosam, quam bene mihi erat apud mei amantissimum sponsum meum, nec tamen id ipsa noueram. O si mihi detur vastissima cæli moles membranæ loco, maris vnda sit pro atramento graminatq̄ & folia calamorū vsus explerent, quod vel sic liceat cordis mei explicare dolores, damnatq̄ irreparabilia, quæ ex detestanda amantissimi sponsi desertione mihi acciderunt. Hei mihi, quod vnquam edita sum in hanc lucem. Quid iam aliud restat miseræ, nisi vt in profundam infelicissimæ desperationis voraginem me conijciam?

B

S A P.

Quid præmij
sectatoribus
suis conferat
Mundus.

Conscientiam
quæ qui affectat.

Mæroris pij
pia consolatio.

SAP. Nullo pacto desperare debes: quando-
quidem tui & aliorum peccatorum omnium
causa ego veni in hunc mundum, vt patri meo
celesti te restituam, reducamque ad maiorem
gloriam, decorem & claritudinem, quam vn-
quam fueris adepta.

MIN. Eia quidnam hoc est, quod tam sua-
uiter blanditur animæ præmortuæ, inuisæ, re-
iectæ?

SAP. Me non agnoscis? Quid ita abiectio es
animo? num præ doloris nimietate non es cõ-
pos tui fili dulcissime? Num ignoras me pijssi-
mam & indulgentissimam esse Sapientiam, in
qua inest abyssus misericordiæ prorsus infini-
tæ, sanctis quidem omnibus nequaquam per-
fectè cognita aut peruestigata, at nihil minus
referata ac patefacta tibi cæterisq; inuestis cor-
dibus benignè excipiendis. Ego ille sum longè
suauissimus, qui tua causa pauper & exul fieri
volui, vt te ad pristinam renocarem dignita-
tem. Ego qui mortem acerbissimam tuli, vt ti-
bi vitam restituerem. Equidem hîc coram assi-
stõ totus luridus & cruentus, at amicabile,
quem admodum tum eram, cum sublimis pen-
derem à crucis patibulo, medius inter te & se-
uerissimum Patris iudicium: Ego frater tuus,
simod ego sponsus tuus sum. Aded iam prorsus
obliuioni tradidi quicquid in me vnquam
admiseris, quasi nunquam perpetratum sit,
modò saltem posthac totum te ad me conuer-
tas, nec deinceps à me discedas. Ablue sordes
tuas roseo ac feruenti sanguine meo. Erige ca-
put, oculos aperi, & sume animum. En tibi in
omnimodæ conciliationis augmentum, hunc
annu;

anulum accipe sponsa mea tuo infertum digito, itemq; stolam primam, & calceamenta in pedes tuos, nomenq; hoc dulce & amicabile, ve æternum & sis, & voceris sponsa mea. Magno profectò tu mihi labore & dolore constitisti. Atq; eam ob rem etiam si totus terrarum orbis ignis esset flagrantissimus, atque in eius medio iaceret lini manipulus, non is tam facile ac celeriter ex ipsa sua natura illo igni posset inflàmari, quàm abyssus inexhaustæ misericordiæ meæ parata est hominem respicientem & penitentem in gratiam recipere.

Luc. 15
Misericordia
Dei quibus
quam sit ob-
uia.

MIN. O Pater indulgentissime, O frater suauissime, O vnicum cordis mei gaudium, visne propitium te præbere indignæ animæ meæ? Quæ isthæc gratia? quæ clementia? quæ misericordiæ abyssus est? Itaque tuis me aduolens pedibus, Pater celestis, gratias tibi medullitùs ago, obsecroquæ, respicias vnigenitù eundemquæ amantissimum filium tuum, quem ex amore voluisti acerbissimam pati mortem, obliuiscarisquæ nimix impietatis meæ. Memineris pie Pater, quemadmodum olim pro miseris Noæ, dicens: *Arcum meum ponam in nubibus cali, & erit signum fœderis inter me & inter terram: & apparebit arcus meus in nubibus, & recordabor fœderis mei, quod pepigi vobiscum.* Vide nunc amantissime Pater filium tuum, tam dire distentum & expansum, vt possint dinumerari omnia ossa illius. Aspice quam rubicundum, flauum, & viridem instar iridis eum reddiderit charitas. Contemplare item manus, brachia & pedes eius tam duriter intensa: corpus eius pulcherrimum purpureo infectum sanguine, ac vndi-

Gen. 9.

B 2   quaquæ

Mal. 1. 20.
2. Cor. 12.

Vnde aut
quid maximè
dolendum.

quaque excruciarum: & auerte irā tuam à me. Cur enim alioqui diceris *miserans & miserator Dominus, & pater misericordiarum*, nisi vt parcas & ignoscas? Id nominis tibi propriè competit. Quibus(oro)dedisti amantissimum filiū tuum? nonne peccatoribus? Certè, Domine, ille meus est: ille noster est. En illius me hodie expansis brachijs includo, stringens eum amicabili circumplexu intimi cordis & animæ meæ: neque posthac vnquam neque viuens neque moriens ab ipso separari volo. Quamobrem in illius honorem Pater pijsime clementer remittas, quicquid vnquam in te iniquè gessi. Mihi enim tolerabilius erit mortem perpeti, quam te Patrem fidelissimum deinceps vnquam grauitè offendere. Neque enim quilibet siue dolor siue calamitas, ne ipse quidem infernus vel Purgatorij carcer subeundus, tanto me mœrore afficit, quanto hoc solum, quòd te creatorem, Dominum Deum Redemptorem meum, & totum cordis mei gaudium, quandoque offenderim, aut quauis iniuria & contemptu affecerim. Atque vtinam ea de causa voces lamentabiles per omnes cælos dare possem, aded vt cor meum in mille creparet partes: esset id reuera mihi optatissimum. Quanto autem purius veniam das peccatis meis, tanto mihi acrius dolet, vsq; aded ingratum me fuisse immensæ benignitati tuæ. Tibi verò quid condignæ laudis & gratiarum actionis præstare queam aterna Sapientia, vnica dulcedo & consolatio mea, pro immenso illo beneficio, quod tuis vulneribus ac doloribus ruinam illam instaurare voluisti, cui mederi non potuissent omnes creaturæ.

Doce

Doce me, obsecro, vnica dulcedo mea, qua ratione signa amoris tui in omni corpore meo circumferre, ac perpeti memoria complecti debeam, quò totus hic Mundus & vniuersus cæli exercitus perspectum habeat, gratum me esse in æstimabili beneficio tuo, quo miserum ac perditum sola benignitate tua affecisti.

SAP. Te ipsum & omnia tua liberè mihi dedas, nec repetas vnquam: nihil attingas eorum, quæ necessaria non sunt: sicq; habebis manus cruci reuera affixas Bona opera hilariter arripias, atque in ijs fortiter perseueres: ita fixus erit pes tuus sinister. Animum inconstantem & vagum, ac vagabundas cogitationes in me figas & constabilias: habiturus hoc ipso dextrum quoque pedem crucifixum. Vires tum corporis, tum animi vide ne ex tempore flaccescant & dormitent, sed instar brachiorum meorum in cultu ac famulatu meo semper sint intentæ. Fragile ac debile corpus tuum in laudem curium meorum in spiritalibus exercitijs crebrò fatiges, nec illi permittas facultatem suis indulgendi affectibus. Multijuges, raræ, nec passim cognitæ afflictiones te mihi adiungent, adducentque in ergastulum crucis meæ, efficien- que te ad mei similitudinem cruentum & amabilem. Naturæ tuæ mortificatio atque arefactio, pristinum mihi reddet virorem atque vigorem. Incommoda corporis tui vtrò suscepta, defesso dorso meo stratum parabunt gratissimum. Virilis tua aduersum peccata conflictatio, meum leuabit animum. Cordis tui pietas & deuotio, dolores meos omnes mitigabit. Denique cordis tui teruor & flagran-

Vti manne
tuas myrtice
crucifigas.

Vti pedes.

Afflictiones
quæ quam
vtilis.

D. HENRICI SVSONIS

ria, cor meum longè amantissimum inflammabit.

Matt. 11.

MIN. Perfice Aeterna Sapientia bonam voluntatem meam pro gratissimo beneplacito tuo. Nāque reuera *suaue est iugum tuum, & onus tuum leue.* Nōrunt id experti omnes, & quos ante nimis depressoerat durissimum iniquitatis iugum.

Quam sit fallax Mundi amor: & quam sit amabilis Deus.

CAPVT VI.

Anima & hinnuli fatigati collatio.

Psal. 41.

Conuersatio Christi quid sit.

MIN. Quantumuis breui morula **DEVS** dulcissime extra te me recipiam, non aliter mihi accidit, quàm hinnulo, amissa parente sua, acri venatione fatigato, nec vnquam pennigerum intermittenti cursus sui volatum, donec ad suum reuertatur domicilium. Siquidem ad te Domine confugio, tibi fonti viuo suspiro & inbio & quidem studio fragrantissimo, haud secus quàm ceruus desiderat fontes aquarum. Breuis horula sine te Domine annus est: vno die tua caruisse familiaritate, animę amanti mille anni videntur. Age igitur frons rara & peregrina, vernans virgultum, rubentium frutex amœne rosarum, extēde brachia, explica florigeros diuinę humanęque naturę tuę ramos. Facies tua Domine gratissima est. Os tuum vitalibus scatet verbis. **Tota conuersatio tua purissimum speculum est honestissimę disciplinę, modestię, ac mansuetudinis. O dulcissima sanctorum omnium cōtemplatio. O terq; quaterq; beatum illum, quę tua dignaris suauissima amicitia.**

SAP.